

Pracovní list

Ze života ptáků Českého Švýcarska

Na území Národního parku České Švýcarsko a Chráněné krajinné oblasti Labské pískovce bylo prokázáno hnízdění více než 130 ptačích druhů, které v této krajině nacházejí ideální podmínky pro sebe i svá mláďata. Vydej se nyní s námi, prostřednictvím tohoto pracovního listu, nahlédnout do životů některých z ptačích obyvatel našeho národního parku.

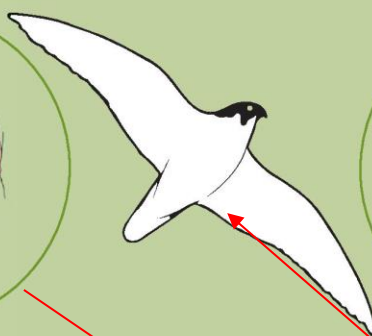
A Ptačí oblast Labské pískovce

Jedinečnost celé pískovcové skalní oblasti s rozsáhlými lesními celky, rybníky, kopci i údolími byla důvodem vyhlášení ptačí oblasti Labské pískovce pro čtyři druhy ptáků, kteří jsou z pohledu Evropské unie ohroženi. Víš, pro které ptačí druhy byla zdejší ptačí oblast v roce 2004 vyhlášena?

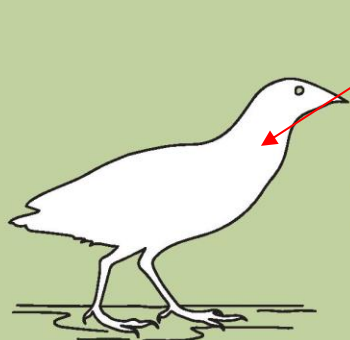
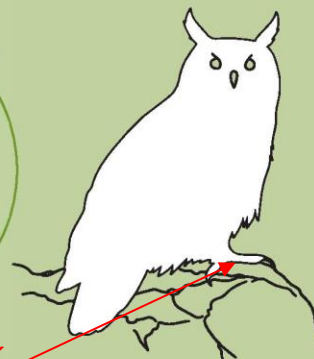
K jednotlivým obrázkům napiš jména ptačích druhů. Přiřaď k nim také jejich siluety. Budeš-li chtít, můžeš siluety vybarvit.

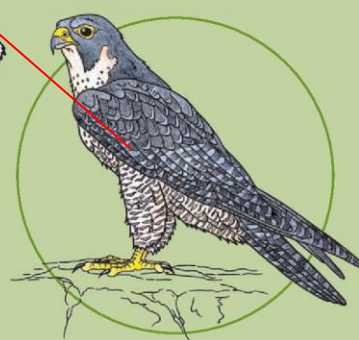
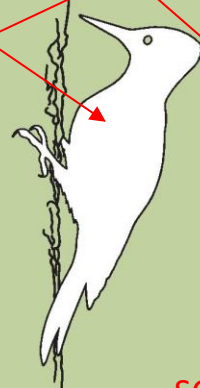
DÁTEK ČERNÝ

CHŘÁSTAL POLNÍ

VÝR VELKÝ

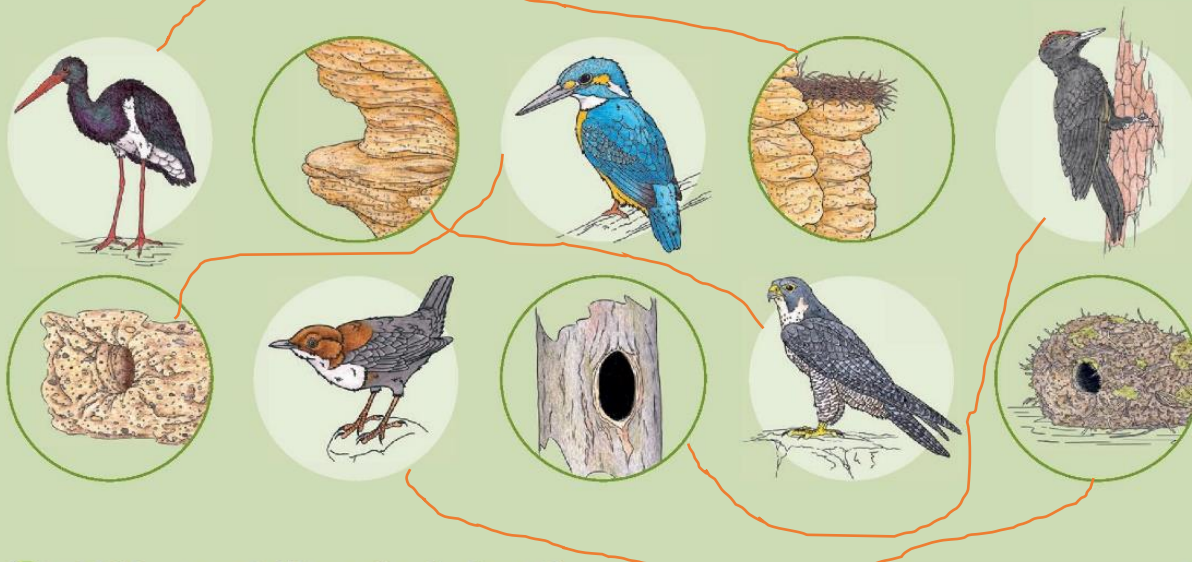

SOKOL STĚHOVAVÝ

B Hnízdo, hnízdečko, kdopak v tobě hnízdívá?

V Českém Švýcarsku najdeš všelijaká ptačí hnízda. Některá jsou úžasnými stavitelskými díly, u jiných by se dalo pochybovat o tom, jsou-li to vlastně vůbec hnízda.

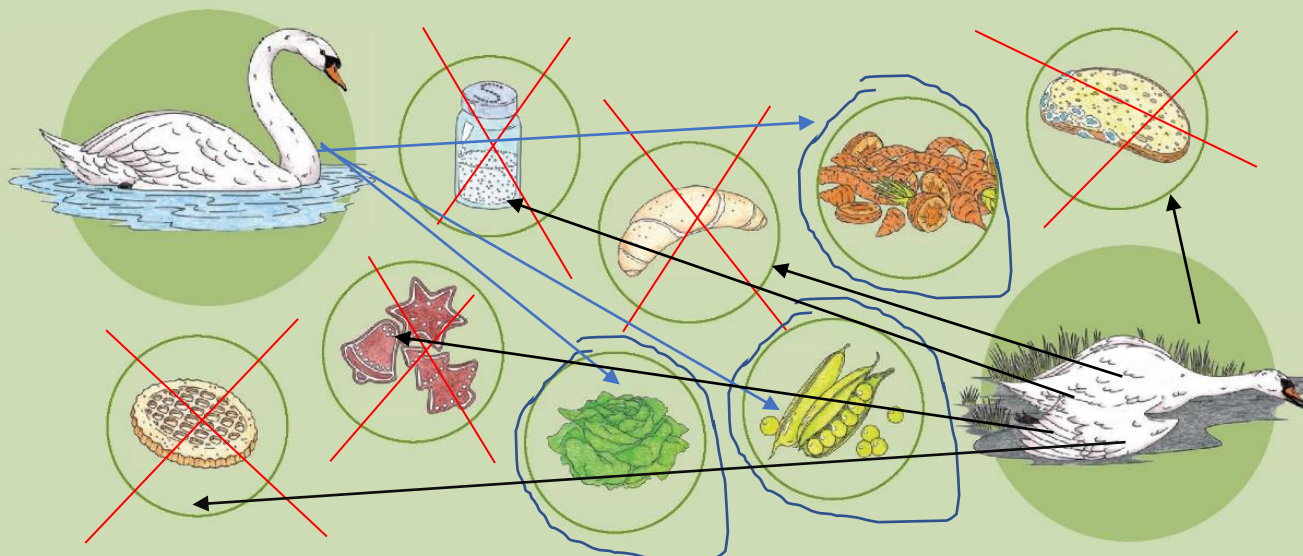
Prohlédni si hnízda nebo místa ke hnízdění, která můžeš nalézt v Českém Švýcarsku, a přiřaď k nim správný ptačí druh. Hnízda a ptáky propoj čarou.

C Mějme rádi naše labutě

Smutné zprávy každý rok hovoří o zbytečné smrti našich vodních ptáků. Lidé, v domnění, že pomáhají, škodí! Krmí totiž vodní ptáky na rybnících ve městech a na vesnicích nevhodnou stravou, která našim ptákům přivodí přinejmenším zažívací potíže, někdy ale také zbytečnou smrt. Stačí jen trochu přemýšlet a krmit ptáky jejich přirozenou potravou! Zvolíš rohlík, nebo salát? Zbytek sušenky, nebo odězky mrkve? Na obrázku před sebou vidíš potraviny, které lidé naházeli labutím a dalším vodním ptákům v domnění, že jim pomohou přežít zimu. Zachraň labutě a pomoz nám odstranit z obrázku nevhodné potraviny.

Škrtni obrázky potravin, které labutím nesvědčí, a zakroužkuj potravu, která labutím pomůže. Podívej se také na obrázky labutí a odhadni, čím se v poslední době nejspíše krmily, a s touto potravou je propoj čarou.

D Podle nosa poznáš kosa!

Určitě je vám jasné, že tato poučka má v sobě jednu chybu. Kos přeci nemá nos! Ale určitě to zní lépe, než „podle zobáku poznáš kosa“. Pokud nad touto chybou přimhouříme oči, zjistíme, že poučka je pravdivá. Podle zobáku totiž spolehlivě určíš řadu ptačích druhů, a dokonce pro tebe nebude žádný problém odhadnout, jak je ptačí zobák přizpůsoben k získávání určitého druhu potravy.

Přiřaď potravu ke správnému ptačímu zobáku. Propoj obrázky čarou. Napiš k obrázkům zobáků jméno jejich majitele. Pokud si nevíš rady, využij nápo- vědu dole na stránce.

LEDŇÁČEK ŘÍČNÍ

SÝKORA KOŇADRA

SOKOL STĚHOVAVÝ

KŘIVKA OBEČNÁ

ČÁP ČERNÝ

DATEL ČERNÝ

LABUŤ VELKÁ

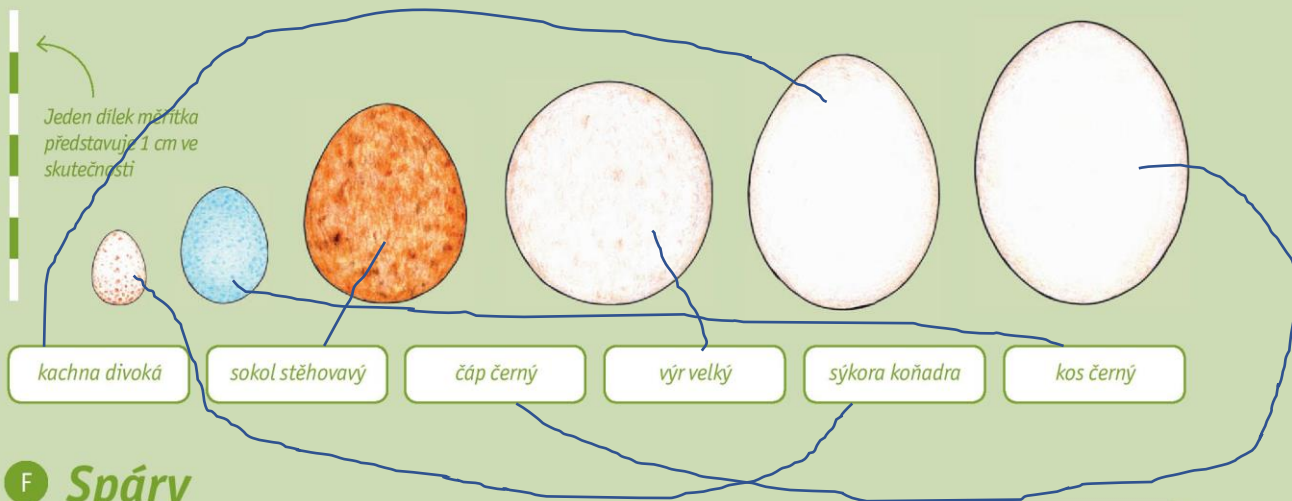
NÁPOVĚDA

sokol stěhovavý, čáp černý, ledňáček říční, labuť velká, sýkora koňadra, datel černý, křivka obecná

E Jako vejce vejci

Tak si to představte. Nějací nezbední lupiči posbírali ptačí vajíčka z hnízd v národním parku a nesli si je domů, aby je mohli prodat. Naštěstí se strážcům podařilo vajíčka od lupičů zachránit. Jenže co teď? Vajíčka se musí rychle dostat zpátky do hnízd, aby neprochladla. Pomůžeš určit strážcům, kterým ptačím druhům patří zachráněná vajíčka?

Obrázky vajíček propoj čarou se správnými ptačími druhy. Pozorně si prohlédni také velikosti vajíček, aby se čapí vejce nedostalo do hnízda sýkorky.

F Spáry

Pojďme se nyní spolu podívat, jaké typy ptačích nohou můžeš zahlédnout na svých výpravách v Národním parku České Švýcarsko. Najdeš zde ptačí nohy přizpůsobené k lovu, k chůzi či hopkání, k plavání nebo k zachycení na skalních výstupcích, k objímání větví i ke šplhání. Když se nad tvarem nohy, umístění jednotlivých prstů, velikosti drápů a dalších vizuálních znaků zamyslíš, snadno přijdeš na to, k čemu by ptačí noha mohla sloužit nejlépe a komu by mohla patřit.

Propoj čarou jednotlivé obrázky ptačích nohou s jejich majiteli.

Má noha mi slouží jako veslo. S její pomocí se pohybuji na vodní hladině.
labuť velká

Dva prsty směřující dopředu a dva dozadu mi poskytují dobrou oporu, když se pohybuji po kmenech stromů.
datel černý

Díky svým čtyřem prstům směřujícím dopředu se snadno zachytím na kolmé stěně skály nebo domu i za velmi malé výstupky či trhliny.
rorýs obecný

Svémi prsty umím perfektně obejmout větev čínící nad vodní hladinou, kde pozoruji malé rybky, které se chystám ulovit. Všimněte si, že dva přední prsty mám částečně srostlé.
ledňáček říční

Mé vysoké nohy mi pomáhají brodit se vodou na okrajích rybníků a řek, kde lovím ryby.
čáp černý

Svou nohu, vyzbrojenou ostrými drápy, využívám k uchycení své kořisti.
sokol stěhovavý

Vydala Správa Národního parku České Švýcarsko. Vychází v rámci projektu „Environmentální publikace se zaměřením na dětské návštěvníky Českého Švýcarska“ podpořeného Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí. www.mzp.cz, www.sfpz.cz.

Námět a text: Jarmila a Jakub Judovi. Ilustrace: Petr Nesvadba a Jan Šmucar. Grafické zpracování: TR-Design. Jazyková korektura: Eva Benešová. Web: evvo.npcs.cz

NÁRODNÍ PARK
ČESKÉ ŠVÝCARSKO
CHRÁNĚNÁ KRAJINNÁ OBLAST
LABSKÉ PÍSKOVCE

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Ministerstvo životního prostředí